

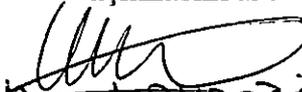

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Şubat 2026
Sayı : 1665

10/3738

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

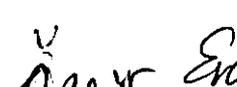
Sosyal devlet ilkesi gereği, işsizlik, yetersiz gelir ve hayat pahalılığı gibi yapısal sorunların bireylerin ruh sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması ve bu riskleri azaltacak önleyici politikaların geliştirilmesi devletin temel görevleri arasındadır. Türkiye’de işsizlik, yetersiz ücretler ve hayat pahalılığının intihar vakaları üzerindeki etkilerinin tüm boyutlarıyla araştırılması, risk gruplarının tespit edilmesi ve alınması gereken sosyal, ekonomik ve psikolojik önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

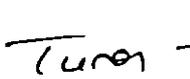

Umur AKDOĞAN
Ankara milletvekili

Seyit TORUN
Ordu milletvekili

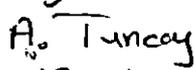

Nurten YANTAR
Telikçe M.V.

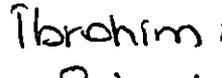

Aliye Emisi ERSOVER
Aağara

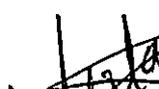

Özgür ERDEM
Arslanhan

Turan Zengin ÖZE
İstanbul M.V.

M. Salih UZUN
İzmir Milletvekili

A. Tunçay ÖZKAN
İzmir M.V.

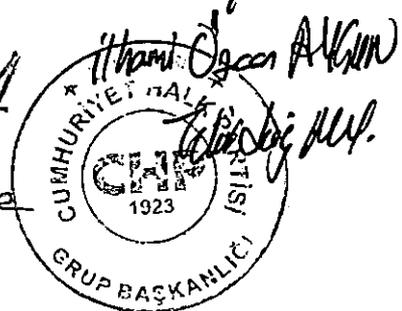

İbrahim ARSLAN
Eskişehir M.V.

T. Süllü
Eskişehir M.V.

Jak Nur SÖZLÜ
Eskişehir M.V.

Berhanettin GÜNEŞ
Adana M.V.

Umur AKDOĞAN
İzmir M.V.

GEREKÇE

Türkiye’de son yıllarda işsizlik oranlarının kalıcı hale gelmesi, güvencesiz ve geçici işlerde çalışmanın yaygınlaşması, maaşların artan enflasyon karşısında hızla erimesi ve temel tüketim maddelerine erişimin gitgide zorlaşması, vatandaşlarımız üzerinde **ağır bir geçim baskısı** yaratmıştır. Çalışmasına rağmen geçinemeyen, iş aradığı halde iş bulamayan ya da gelirinin büyük bölümünü barınma ve gıdaya ayırmak zorunda kalan bireylerin sayısı giderek artmaktadır. Bu ekonomik tablo, yalnızca maddi yaşam koşullarını değil; bireylerin ruh sağlığını, gelecek beklentisini ve toplumsal dayanıklılığını da doğrudan etkilemektedir. **Yetersiz maaşlar, işsizlik, borçluluk ve hayat pahalılığı**, bireyler üzerinde sürekli bir psikolojik baskı oluşturmakta; bu baskı da uzun vadede ağır ruhsal sonuçlara yol açmaktadır.

Türkiye’de intihar vakaları, belirli dönemlerde artış eğilimi göstermektedir. Ancak bu artışların, özellikle işsizliğin yükseldiği, reel gelirlerin düştüğü ve yaşam maliyetlerinin keskin biçimde arttığı dönemlerle **nasıl bir ilişki içinde olduğu**, bugüne kadar Meclis çatısı altında bütüncül ve derinlikli biçimde araştırılmamıştır. İntihar vakaları çoğu zaman bireysel ya da psikolojik nedenlerle açıklanmakta; **ekonomik koşulların tetikleyici bir risk faktörü olarak oynadığı rol sistematik biçimde göz ardı edilmektedir**. Özellikle işsizler, asgari ücret ve altında gelirle çalışanlar, düzensiz işlerde çalışanlar ve borç baskısı altındaki aileler açısından intihar riski, **sosyal devletin önleyici politikalar üretmesini zorunlu kılan bir kamusal sorun** haline gelmiştir.

Son yıllarda işsizlik oranlarındaki seyir ile intihar vakalarındaki artışlar arasında bir ilişki bulunup bulunmadığının, ücretlerin reel olarak gerilediği ve hayat pahalılığının keskin biçimde arttığı dönemlerde intihar vakalarında anlamlı bir artış yaşanıp yaşanmadığının, “Ekonomik neden” başlığı altında kayda geçen intihar vakalarının hangi ölçütlere göre sınıflandırıldığının ve bu sınıflandırmanın geçim sıkıntısını ne ölçüde yansıttığının, işsizler, düşük gelirli çalışanlar ve geçim sıkıntısı yaşayan bireyler için özel bir ruh sağlığı ve sosyal destek mekanizmasının bulunup bulunmadığının, ilgili kamu kurumları arasında, **işsizlik ve yetersiz gelir kaynaklı psikososyal riskleri izleyen ve önleyici tedbirler geliştiren bütüncül bir koordinasyon mekanizmasının** olup olmadığının ayrıntılı biçimde araştırılması gerekmektedir.

Sosyal devlet ilkesi gereği, işsizlik, yetersiz gelir ve hayat pahalılığı gibi yapısal sorunların bireylerin ruh sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması ve bu riskleri azaltacak önleyici politikaların geliştirilmesi devletin temel görevleri arasındadır. Bu nedenle, Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca; **Türkiye’de işsizlik, yetersiz ücretler ve hayat pahalılığının intihar vakaları üzerindeki etkilerinin tüm boyutlarıyla araştırılması**, risk gruplarının tespit edilmesi ve alınması gereken sosyal, ekonomik ve psikolojik önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

